

NACZELNE DOWODZTWO W.P.
SZTAB GENERALNY/
Oddział II.

Pocztą polową Nr. 53. dn. 15. maja 1920.

8298/2

Ew./3.Nr.18969/II.

Do

Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Wyjaśnienia, dane przedstawicielstwu naszemu w Pradze przez min.spr.zagr.BENESZA w sprawie brygady ukraińskiej w Czechach, a przesłane Nacz.Dow.W.P.przez oficera łącznikowego dnia 6/V.b.r.za Nr.3369., zawierają tak dużo nieścisłych danych, sprzecznych z informacjami posiadanymi przez Nacz.Dow.W.P., że wymagają sprostowania, w celu uzupełnienia informacji M.S.Z.w danej kwestji.

Min.BENESZ zastrzega się, że rząd czeskosłowacki nigdy pośrednio czy bezpośrednio nie sprzyjał agitacji skierowanej przeciwko Polsce w sprawie Galicji Wschodniej. Stwierdzono natomiast bezsprzecznie, iż w obozach jeńców ukraińskich tak na terytorjum czeskiem jak i w Wiedniu, uprawiano agitację antypolską, starając się podtrzymać wrogie usposobienie Ukraińców dla Polski.

Co do uzbrojenia brygady ukraińskiej, zaznacza Nacz.Dow., że brygada została wprowadzie pierwotnie rozbrojona, lecz że następnie znowu otrzymać musiała broń, ponieważ używano jej do służby wartowniczej.

Również, co do użycia brygady ukraińskiej, twierdzi BENESZ, że jakiegokolwiek jej użycie możliwem by jedynie było w porozumieniu z rządem Rzeczypospolitej Polskiej i za zezwoleniem państw sprzymierzonych; wbrew temu zapewnieniu wysłano część brygady na Ruś Karpacką i użyto jako straży granicznej nad granicą Polską.

Skład brygady uległ zasadniczym zmianom, ponieważ została ona zasilana przez powracających jeńców ukraińskich.

Wreszcie Nacz.Dow.stwierdziło egzystencję głównej komendy Legjonów ukraińskich przy Centr.Komitecie Ukraińskim

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

W Koszycach, z gener. Kraussem na czele. Werbunek do leg. ukr. odby-
wa się nadal przez biura werbunkowe w Koszycach, Ungwarze, Eper-
jes i Munkaczu, oraz przez placówki werbunkowe na stacjach gra-
nicznych w Volocz i w Użoku. - Werbunek odbywa się głównie poś-
ród jeńców austriackich narodowości ukraińskiej, wracających z
Włoch.

Na Rusi Przykarp. znajdują się również legjony ukraiń-
skie w Nagy Mihali, Ungwarze i Munkaczu. Pierwsze dwie legje zost-
ały w lutym z powodu buntu internowane. Ostatnia legja licząca
około 2500. ludzi i składająca się przeważnie z Petlurowców i
ukraińców galicyjskich, jest dobrze zorganizowana i uzbrojona.
Czesi uzupełniali legjony z powracających jeńców, któ-
rych wybierali w obozie jeńców w Wiedniu, jak również z tran-
sportów, idących przez Czechy do Galicji Wschodniej.

Chwilowo organizacja leg. ukr. stanęła na martwym pun-
kie, zapewne wskutek zmiany sytuacji politycznej na wschodzie
i po części może wskutek propagandy wielkorosyjskiej w Czechach

Wiadomości powyższe sprawdzone są niejednokrotnie
z rozmaitych źródeł. -

Za zgodność:

Szef Oddziału II

B o ł d e s k u ł m.p.

Major Szt.Gen.

1 Zast. Szefa Sztabu

K u l i n s k i m.p.

pułkownik.

Do.

Adjutantury Generalnej

Przesyła się do wiadomości.

1 załącznik

1 Zast. Szefa Sztabu.

Za zgodność:

K u l i n s k i m.p.

pułkownik.

Podpisany
KACZELNIK DOWODZTWA WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Cz. 3298/2. 22/2 1918 r.

Odpis.

Presidium

Ministersva Váci Zahranicónich
Československé Republiky

Prague, le 19/ avril 1920.

C.J.9411/20 pres.

Monsieur le Délégué.

A la suite de plusieurs conversations que j'ai eu le plaisir d'avoir avec vous, au sujet de la soi-disante brigade ukrainienne en général, je me permets de vous communiquer ce qui suit.

Vis-à-vis de la Pologne, la conduite du gouvernement et de toutes les autorités tchécoslovaques, concernant la question ukrainienne et de la question de la Galicie Orientale, était toujours la plus correcte. Depuis que la paix a été signée avec l'Autriche le gouvernement tchécoslovaque s'est confirmé strictement à la lettre du traité et aux principes du droit international.

Le gouvernement tchécoslovaque n'a jamais organisé un seul soldat ukrainien ou russe, qui aurait été destiné à servir dans le but de combattre dans n'importe quel sens contre la Pologne et contre ses revendications. Nous étions à ce sujet constamment entièrement neutres. Nous le sommes en ce moment, et nous le resterons.

Je dois particulièrement insister que tous les bruits et tous les reproches disant que nous avons fomenté directement ou indirectement les mouvements contre la Pologne et la Galicie Orientale sont absolument sans fondement. Je dois de même constater que nous n'avons jamais organisé des Russes ou des Ukrainiens ici, pour les envoyer en Slovaquie ou en Caraptho-Russie pour s'en servir dans un but anti-polonais. Finalement, je me permets de constater, que la soi-disante brigade ukrainienne, qui a été internée il y a plusieurs mois, sur notre territoire, quand elle s'est enfuite sur le territoire slovaque après des combats avec les armées polonaises, a été transportée dans un camp de concentration en Bohême à Gablonz.

Le gouvernement tchécoslovaque a annoncé ce fait à tous les

.2.

gouvernements alliés, en leur expliquant, qu'il a l'intention de tra-
ter cette brigade strictement suivant le droit international, c'est
a-dire qu'il la considère comme une armée étrangère qui s'était
enfuite sur un territoire neutre avec des armes en main, et que cet-
te brigade doit être par conséquent maintenue et concentrée sur
notre territoire jusqu'à la décision définitive concernant le con-
flit qui a causé ces luttes entre l'armée polonaise et l'armée uk-
rainienne.

J'ai annoncé en même temps, que je crois que rien ne peut se pas-
ser avec cette brigade sans un accord exprès avec les puissances
alliées et en accord avec le gouvernement polonais. J'ai été
sollicité à plusieurs reprises, et de différentes cotes, de fait pas-
ser cette brigade en Russie, de la faire partir pour qu'on s'en serve
de tel ou de tel côté, mais j'ai toujours refusé nettement étant
fidèle au droit international et à la parole donnée, et aux déclara-
tions que j'ai faites aux puissances alliées.

Je croyais inutile jusqu'à présent de vous en parler et d'en
parler aussi au gouvernement polonais, parce que je croyais qu'il se
comprend par soi-même, que cette attitude sera prise par notre gou-
vernement et qu'elle sera maintenue. J'ajoute que la brigade n'est
pas armée et ne peut pas être armée, qu'elle est organisée militaire-
ment et c'est entendu, qu'elle est dans la même organisation dans
laquelle elle se trouvait, quand elle est entrée sur notre territoire
et quand elle a été internée. Aucun équipement ni aucun recrutement
organisation n'est permis pour qu'on puisse se servir de la briga-
de comme d'une unité combattante. Elle est traitée strictement sui-
vant le droit international applicable dans un pareil cas. Je le ré-
pète ~~xxx~~ sans me soucier si les autorités polonaises se conduisaient
de la même façon dans des cas semblables notamment dans la
question de la Slovaquie on autre, j'ai procédé dans la question de
la brigade ukrainienne de la façon dans je viens de parler. Notre
attitude était absolument loyale et correcte. Elle le sera aussi dans
l'avenir.

J'espère que ces déclarations très formelles et très catégori-

.3.

3298 T2

ques donneront satisfaction complété a votre gouvernement.

Veillez agréer, Monsieur le Délégué, l'expression de ma plus haute considération.

Za zgodność: *Pongor*

Dr. Edward Benes m.p.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

4.
363